

Jezus redt!

Maranathakerk

Zondag 23 augustus 2020

ds Rob van Essen

Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en Mij volgen. Matt. 16:24

Na de zomervakantie wacht het kerkenwerk en beginnen we weer op hoop van zegen.

De lezingen vanmorgen zijn toekomstgericht, al heeft misschien niet iedereen dat direct gehoord. Als het gaat over het leven naar de geboden (de wet vindt zijn oorsprong in mij, Jes. 51:4) of over ‘de navolging van Christus’, dan stapelen in de kerk (en daarom heen) de misverstanden zich op. Als je gelooft ‘moet’ er zoveel en wellicht dat u bij het horen van de tekst vindt dat Jezus toch eigenlijk het onmogelijke vraagt.

Allereerst moeten we ons realiseren dat geloof inderdaad een kwestie van goed (aandachtig!) luisteren en scherp zien is. Het is je oren spitsen en je steeds opnieuw laten verrassen: zie!

Het gaat niet om ‘standpunten’ die we voor tijd en eeuwigheid kunnen innemen, maar om gaande-de-weg te leren wat discipelschap is. Onderweg vroeg Hij zijn leerlingen: ‘Wie zeggen de mensen de Mensenzoon is?’ En Petrus, die namens de twaalven het ‘goede’ antwoord geeft, blijkt er even later niets van begrepen te hebben.

Toch heb ik bewondering voor Petrus, want er zijn mensen die het discipelschap er om minder aan gegeven hebben. Je zult maar zo scherp gecorrigeerd en op je plaats gezet worden als hem overkomt! Even terzijde: Waartoe religie leidt die zich niet laat corrigeren, dat blijkt haast dagelijks in niet te bevatten terreurdaden tegen onschuldige burgers en ‘ongelovigen’.

Petrus gaat verder met Jezus, op weg naar Jeruzalem en de discipelen zullen nog heel wat teleurstellingen en correcties ervaren. Maar toch blijven ze Hem volgen, want in Jezus’ spreken en handelen merken ze dat het om ‘de dingen van God’ gaat. ‘Niet van Jezus los kunnen komen’ – zou ik wel de meest fundamentele definitie van ‘geloof’ willen noemen.

Jezus geeft handen en voeten aan de woorden van de Thora, die ons is gegeven 'om in leven te blijven' (Deut. 4,1), 'opdat het u en uw kinderen goed gaat' (vs 40)

Geloven is in de Schrift geen heroïsche opgave voor enkelingen, maar antwoord op Gods oproep om Zijn *volk* te willen zijn. Oproep te delen in de bedoelingen die Hij met ons heeft. In het boek Daniël wordt in beeldtaal gesproken van de 'Mensenzoon' die heerschappij en koninklijke macht krijgt. Christenen horen daarin soms eenvoudigweg een voorspelling over Jezus. In de Joodse traditie denkt men echter aan het Joodse volk, dat na alle pogroms en lijden delen mag in Gods heerlijkheid. Misschien is het niet óf-óf, maar wil ook Matteüs ons duidelijk maken dat de 'mensenzoon' niet los gemaakt mag worden van zijn volk.

Daarom ook plaatst hij het onderwijs van Jezus over de navolging (vs. 24), direct na de woorden over de mensenzoon die moet lijden (vs. 21) en sterven en opstaan. Dat 'moeten' is ook al zo'n woord dat misverstanden oproept, als zou Jezus als een marionet een soort hemels 'draaiboek' hebben moeten volgen. Het gaat er de evangelisten juist om aan te geven dat Gods liefde zich doorzet, tegen alle menselijke bedenksels en tegenstand in.

Lijden hoort bij de weg die Jezus en allen die Hem volgen gaan, niet omdat God het lijden wil, maar omdat het gaan in de wegen van de Thora weerstand en vervolging oproept. Maar de Zoon des mensen *moet* ook na drie dagen weer opstaan: want het is onmogelijk dat de dood het laatste woord zou hebben. God zal geen mens die op Hem vertrouwt los laten!

Dat is het vertrouwen waaruit Jezus leeft en op die weg roept Hij iedereen achter zich.

Een weg van risicovol vertrouwen. Van niet begrepen worden, soms door je beste vrienden niet, zoals Jezus ervaart en velen na hem. Een weg die je soms eenzaam maakt, waarop je je een buitenstaander voelt. Jezus wijst daar ook op: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen'. Dat betekent niet dat christenen zichzelf ontkennen moeten. Als mensen tekeer gaat tegen een christendom dat mensen leert dat ze er eigenlijk niet zijn mogen, dan is die boosheid terecht. Maar juist hier mag je ook een waarschuwing horen tegen die ziekelijke, soms afgedwongen zelfverloochening. Verlies je ziel niet! Wordt geen zombie, een na-prater, een mens zonder zelfrespect. Wordt geen letterknecht, die zijn gelijk ten koste van de liefde doordrijft. De spits van Jezus' woorden is, dat erop de weg naar de toekomst geen ruimte is voor dikke ego's, geen ruimte voor vanzelfsprekende voorrechten. 'Omdat ik de slimste, de sterkste, de oudste ben, omdat ik de waarheid in pacht heb, heb ik het recht...' Nee, zegt Jezus, er is alleen leven en toekomst voor mensen die ontvangen kunnen. Die kunnen leven met open handen, die zich niet laten dicteren door wat 'men' nu eenmaal doet en

zegt en vindt. Want je kunt in dit leven alles binnen halen, het ontbreekt je materieel aan niets en toch blijf je bestaan leeg en onvervuld. En dan zoeken mensen het in steeds sterkere kicks, in middelen en gokken, in gevaarlijke vakanties – raften met omroep Max! – , in risicovol beleggen. Maar welke prijs zal een mens betalen voor het ware leven: geluk is niet te koop. Om risicovol vertrouwen gaat het – vertrouwen in God en Zijn beloften.

Dat is niet alleen een kwestie van de zondagmorgen en de binnenkamer van het gebed. Het vertaalt zich ook in onze ‘way of life’. Temidden van een ‘ontaard en zondig geslacht’ (woorden uit de brief van Petrus) je niet schamen voor Jezus en zijn woorden: juist in de hardnekkige en weerbarstige werkelijkheid komt het erop aan Zijn weg te gaan. Getuige te zijn van Christus met daden en – als het niet anders kan, zei St. Franciscus – met woorden. Het zou ook nog wel eens kunnen blijken dat de wereld meevalt. Zeker, er is ontaarding en zonde in en om ons heen en wie de strijd daartegen in het eigen bestaan niet kent, die leeft niet uit zijn/haar doop.

Jezus richt zich in Mattheus 16 niet tot een gelovige elite, maar tot de discipelen en de schare. Zijn roep gaat naar allen uit, want Hij kwam ‘om het volk te redden van hun zonden’.

Geloven in God is ook risicovol vertrouwen dat mensen uiteindelijk voor het leven geschapen zijn. Vertrouwen dat Jezus in Zijn dood en opstanding Gods trouw heeft uitgespeld die zich niet laat tegen houden door ‘wat mensen allemaal bedenken’.

Als wij samen oefenen om ons denken te laten richten door de dingen die van God zijn, dan gaat het leven naar meer smaken. Onze relaties, ons gemeenteleven, het sociale en politieke leven. En wie weet zal men om ons heen, zonder spot, nog eens gaan zeggen: ‘Alle mensen opgelet, Jezus redt’!

Lezingen: Jesaja 51:1-6 en Mattheus 16:21-27